

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BACS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZEK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: A hajnal utcával szemközli Paleziene-féle ház, hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemé- nyek intézendők és minden díjak fizetendők.</p>	<p>Felelős szerkesztő: DR. MOLNÁR GYULA.</p>	<p>Fizetési árak: Égész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt Neptanítónak egész évre 6 frt Félévre 3 frt Negyedévre 1.50 Egyes szám ára 10 kr.</p>
---	--	---

Felhívás

a zombori Tóth Kálmán Kör érdekében.

Zombor városának társadalmában mozgalom indult meg egy egylet alakítása iránt, mely a nemzeti szellemű műveltség terjesztésével a város és megye intelligens közönsége közt állandó kapcsolatot teremtsen s általa a társas élet színvonalát, a társas érintkezés elevenségét emelje. A kör szervezői előtt oly minták lebegtek, mint a pozsonyi Toldy-kör, az aradi és szatmári Kölcsey-kör, az eperjesi Széchenyi-kör, a nagyváradai Szigligeti, a székesfehérvári Vörösmarty, a soproni irodalmi és művészeti kör, melyeknek jelentős részük van ezen városok általánosan ismert intelligenciájának kifejtésében.

A Tóth Kálmán kör, hogy a műveltség többfelé ágazó céljait érdemük szerint szolgálhassa, négy szakosztályban szervezkedik; lesz irodalmi, dal, zene és műkedvelői szakosztálya. Mindenik a maga kebelében ápolja sajátlagos munkakörét, csak nyilvános fölépésük fog rendszerint

együttesen történni. Az irodalmi szakosztály maga köré kívánja csoportosítani Zombornak s a megyének írói gárdáját. Meg akarja egymással ismertetni, mint írókat is, a kik itt egy helyt működnek. A közletlen érintkezés kétségtelenül serkentőleg fog hatni munkásságukra, míg másrészt az élő szó, a fölolvásás és előadás eleven benyomása legalkalmasabb módja a közönséggel is megkedveltetni az irodalmat, megbecsültetni általában az írói foglalkozást. Az egyletnek gondja lesz rá, hogy amennyire pénzügyi viszonyai vagy egyesek áldozatkészsége lehetővé teszi, pályadíjak is emeljék az írók munkakedvét. A dalszakosztály mintegy dalkört képez férfi, női meg vegyeskaral. A zenei szakosztály városunk zeneértő tagjait akarja egymáshoz közelebb hozni. Az egyletnek lesz zongorája és egyéb hangszere, úgy, hogy a szakosztály tagjainak alkalmuk lesz magukat az egylet helyiségében gyakorolni, egymás zenei fölfogását támogatni, játékaikat megbírálni s közös darabokat betanulni és előadni. A műkedvelői szakosztály évenkint mintegy 3-4 műkedvelői előadást rendez,

hogy a színművészet iránti érdeklődést, a művészi ízlést közvetlen gyakorlat útján is nevelje.

Tagja lehet az egyletnek minden helybeli vagy vidéki, társadalmilag kifogástalan egyén, kit a választmány, illetőleg a közgyűlés fölvelt. Az egylet súlypontja természetesen a működő tagokon fog nyugodni. Kiki lehet egy vagy több szakosztálynak is tagja, a mint képességei megengedik. Tagdíjt nem fizet (csak kivetelesen, ha az egylet állapota megkívánja), de az egyes szakosztályok belső törvényeinek tartozik magát alávetni. Lesznek azonkívül tiszteleti tagok az irodalom vagy a művészet terén szellemi tevékenység, anyagi áldozatkészség támasztása által szerzett érdemeik elismerésül, alapító tagok, kik az egyesület cselekedeteire egyszersmindenkorra legalább 100 koronát befizetnek, és partoló tagok, kik évenkint 6 koronát fizetnek. Ezért gyakorolhatják az egylet minden jogát és ingyen résztvehetnek három dalestélyen, melyeket az egylet alapszabályai értelmében évenkint rendezni tartozik.

TARCZA.

A barbár.

Az alábbi közleményt akár olvassák el, akár nem: mindenesetre tekintsek életem legvidámabb epizódjának.

A hetvenes évek valamelyik nyarán a wörthi tó mellett Pörschachban nyaraltam. Akkor még ez a kies nyaralóhely nem volt annyira tele magyarokkal, mint mostanában (akik a hazai fűrdőket kivéve egész Európa gyógyító helyeit elárasztják), s így kénytelen kellett német társaságba kövredtem. És pedig nem osztrák, hanem igazán nagy német familtakba, a melyeket mint jómagamat is, a véletlen hozott a bájos partvidékre.

A németek nemcsak abban különböznek az osztrákoktól, hogy a „Jauze“-t „Ves, erbrod“-nak nevezik, meg hogy rossz kávét isznak, hanem abban is, hogy tréfát nem erótenek.

A mint ezt bizonyítani fogja a következő eset:

Megismerkedni nem volt velük valami nehéz. A szomszéd asztalnál ebédelték s a magyarokról beszéltek. Egy öreges asszonyosság, a ki természetesen kereskedelmi tanácsosnő volt,

azt mondta, hogy ez még egy teljesen barbár nép. Bevallotta ezt maga Andrassy Gyula egyszer egy hercegnek. Az aztán elmondta egy tábornoknak, ez pedig ő neki. Két hosszú, vékony és szőke lány volt a társaságban, egyik szebb mint a másik, hihetőleg ikrek, két Gretchen, — oly bájosak, hogy Faust zavarba jött volna, melyiket válassza. Ezeknek egyike azt kérdezte:

— Minő nyelven beszélnek a magyarok?
Az annyjuk, egy professzor neje, azt felelte:

— Hát természetesen nemetül. Persze nem tisztán, hanem a saját dialektusukkal.

— Jaj de szeretek egyet látni! — kiáltotta az egyik Gretchen. S látszott rajta, hogy nagy örömet okozna neki az a jó ember, aki hozna számára egy magyart.

Gondoltam, megteszem neki ezt a kis szíveséget s felkelve az asztalától, kalaplevéve közeledtem a társasághoz s olyan kiejtéssel, a milyennel Józsa Gyuri beszélhetett németül, így szóltam:

— Hát akkor tessék engem megnézni!
A lányok egy kicsit elpirultak és nyugtalanok lettek, az öregebb asszonyosságok ellenben szemükhöz illesztették a lorngettjeiket s olyan alaposan néztek végig, mintha a berlini pantoptikum egy objektuma lennék. A kereskedelmi tanácsosnő, a ki a kis társaság fejének

látszott, megkínált, hogy helyet foglaljak. Megmondtam a nevemet s aztán egy kis ügyességgel nem a tanácsos nő mellé, hanem a két karcu szőke köze ültem. Ezek nagyon örültek az új ismeretségnek s szinte látszott rajtuk, hogy nem adnak oda két-három nemetert. Egy barbár, ki a kabátot hord, szabályszerűen bemutatja magát és sört iszik, az aztán az ismeretség!

Felém fordult a közfgyűelem s egyszerre hárman is kérdeztek, hová való vagyok?

— Hát természetesen Pestre, — mondtam.
— Magyarországon mindenki pesti.

— Hogy hogy?
— Hát az ember restelli mondani, hogy a pusztáról való. A pusztának olyan rossz híre van. Pedig hagyják meg, fele se igaz annak, a mit beszélnek róla.

Erre így szólt az egyik Margaréta:
— Szóval az önök nyugtái olyanok, mint Stuart Mária, jobbak a húrknél.

— Stuart Mária? — kérdém körültekintve. — Melyikük az?

Mindannyian nevettek. A két szőke lány annyira, hogy kicsordultak a könnyek. Mikor egy kicsit magukhoz tértek, az egyik fölvilágosított.

— Stuart Mária egy királynő volt és Schiller egyik színművének a hőse.

— Schiller? — kérdém és megint körül

A dalestélyeken, műkedvelői előadásokon, esetlegesen ünnepélyeken kívül az u. n. házi estélyeken lép föl a kör nyilvánosan s remél erősebb társadalmi hatást gyakorolhatni. Házi estélyt átlag minden második vasárnap tart s itt a művelt szórakozást, melyet az egyet. szakosztályok működő tagjai lesznek hivatalva megadni, szolid egyszerűséggel kívánja párosítani.

A kör helyisége a Vadászkürt szállónak a nevezett czélokra minden tekintetben alkalmas kisterme, mely esti 5 órától fogva mindennap a tagok rendelkezésére áll.

Ime ez lenne a Tóth Kálmán kör szervezete és munkaprogramja. Azt hiszszük, rég érzett társadalmi hiányon segítünk megalakításával. Meg akarjuk tenni a lehető legtöbbet, a mi viszonyaink között lehetséges és ugyanakkor anyagi tekintetben a lehető legkevesebbet kívánjuk érte. De kérünk nemes érdeklődést a szép és jó eszméért, kérjük városunk hivatásának emelkedett fölfogását, lelkesedést a művelődés igaz czéljai iránt és összetartást rang és vagyonkülönbösg nélkül, mikor a köz javát célzó intézmény életbeléptetésén munkálunk. Abban a reményben fogtunk feladatunk kitűzéséhez, a kezdet nehézségeinek egyengetéséhez, hogy városunk és megyénk hivatásának színvonalán álló intelligenciájai megérti törekvéseinket, csatlakozni fog zászlónk alá és győzelemre vezet, megvalósítva az eszmét, mely keblünket lelkesítette.

Zombor, 1894. febr. 20. án

Dömötör Pál,
a T. K. kör elnöke.

Kozma László, Medveczky Zsig,
a T. K. kör alelnökei.

Rác Soma,
a T. K. kör főtitkára.

Jókai műveinek nemzeti kiadása.

A milyen páratlan volt fényesség és lelkesedés dolgában az a három napig tartó ünnep, amelylyel a magyar nemzet koszorus írójának Jókai Mórnak jubileumát megülte: épp oly példátlan és egy magában álló az a monumentális mű, amely ezt az esztendő irodalmunk történetében megörökíti. Néhány hónap alatt együtt volt az a kétszáz ezer forint, amely részben honoráriumra volt a legtermékenyebb, a leggenialisabb magyar regényírónak felszázados írói működéséért, részben arra fordított, hogy a költő összes műveinek nemzeti diszkiadása létre jöhessen. S amíg a jubileumi ünnepek fényét és melegét csak a mostani generáció fogja érezni, addig az a fény és az a melegség, amely e csodaszép művekből kiárad, minden időben világítani és melegíteni fogja az emberi szíveket.

Hasznos és kívánatos volna, hogy ez a száz kötetes mű épp oly tulajdona legyen minden családnak, mint a biblia. Mert a mi szent a hazaszeretben, a nemesebb emberi érzésekben, az önfeláldozásban, a szerelemben: az mind ragyogó betűkkel van e könyvekben megörökítve; vigasztalást lel benne az, a kit a szenvedések lesújtottak, megnyugvást, a ki önmagával meghasonlott. Mindegyik könyvnek mindegyik fejezetében kincsei vannak elszórva Jókai geniuszának, amelyek gazdagítják a szíveket és nemestik a lelkeket. Ha ez a kiadás olyan népszerűvé lehetne, mint a milyen népszerű Jókai, egyszerűben néhány évtizeddel előbbre volna Magyarország civilizációja és kultúrája.

Annak a bizottságnak, amely a jubileum rendezésével volt elfoglalva, Jókai Mór összes műveinek kiadása főképp a vállalat létrejötte és a honorárium ányújthatása volt érdekében. Azért is állapították meg a diszkiadás árát kétszáz forintban, tehát olyan összegben, amely szinte kizárta annak a lehetőségét, hogy az egész ország, rang és vagyonkülönbösg nélkül, a jubileumban részt vehessen.

— Goethét se ismeri? — kérde aztán az egyik.

— Se hírből, se személyesen.

— Hogyan? Még híret se hallotta Goethének, a Faust világhírű költőjének?

Erre aztán úgy tettem, mintha neheztelnék:

— Kérem, ne tessék engem bolonddá tartani, hiszen Faustot nem Goethe, hanem Gounod írta.

E kijelentésre az egész társaságot olyan nevetőgöres fogta el, hogy a furdóorvos, a ki egy távoli asztalnál ebédelt, ijedten ugrott föl helyéről s rohanna jött az északnémetek asztalához. De hát a nevetés nem öl (csak a neveltség!) s a betegek rövid idő alatt megint magukhoz tértek. Kerdezték, kirándulok-e velük délután Veldenbe. Szivesen egyeztem bele. S ettől fogva reggeltől estig együtt voltunk.

Kitűnően mulattunk, ők az én felszösgéimen, én pedig az ő előítéleteiken, melyekben őket lehetőleg megerősíteni iparkodtam. Csak mikor az eszményileg szép két ifjú hölgyre néztem, akkor esett nehezemre tisztá nemetséggel nem citálni nekik kedvelt poétájuknak, Heinének, valamelyik szenvedélyes versét. Ez volt tudniük az udvari költő-

Arra a társadalmi osztályra számítottak, amely könnyen hozhat áldozatokat az irodalomnak, s a főczél elérésére indított mozgalomban figyelmen kívül kellett hagyniok Jókai Mór összes művei népszerűsítésének eszméjét.

Most azonban, hogy a terv dicsőségére az egész nemzetnek, fényes eredménnyel valóra vált: a diszkiadás népszerűsítéséek eszméjét kell az előtérbe állítani, minden uton-módon lehetővé téve, hogy Jókai Mór közkincse legyen az egész nemzetnek s műveinek könyvtára egyként díszre szolgáljon palotának és kunyhónak. Örömrünkre szolgál annak a konstatálása, hogy már is megtörtént minden a nemzeti diszkiadás népszerűsítése érdekében. A Révai Testvéreknek az a vállalata, amely sajtó alá rendezi és kibocsátja száz vaskos kötetben Jókai Mór összes műveit, könnyen hozzáférhetővé teszi e monumentális irodalmi munkát egész Magyarországnak és remélhető, amely általános volt az óhaj, hogy Jókai Mór az egész nemzetet legyen, olyan általános pártfogásban is fog ez a nagy áldozatok árán készülő epokális kiadás részesülni.

Négy forintos havi részletekkel, tehát egy olyan kis összeggel, a melyet kevésbbé tehetősek is letehetnek az irodalom oltárára, bocsjája a vállalat Jókai Mór összes műveinek teljes kiadását a nagyközönség rendelkezésére. Bátran állíthatjuk, kevés olyan intelligens család van Magyarországon, amely minden hónapban a t négy forintot a nélkül, hogy áldozatába kerülne, havi budgetjébe fel ne vehetné. Olyan anyagi befektetés ez, amely évek hosszu során át fényesnél-fényesebb szellemi kamatokat hoz. A havi négy forintos részletek nem fognak hiányozni a család költségvetéséből, de igenis az a könyvtár, amely ékesíteni fogja minden magyar ember szobáját, észreveheti és jelentős nyomokat fog hagyni az olvasó szívében.

Az utóbbi években talán nem volt irodalmi vállalat, amely fontosabb missziót teljesített volna ennél, amely Jókai Mór

néztem. — Nem ismerem. Csak tegnap érkeztem s önök az első ismeretségeim.

Ujabb nevetési roham, a melynek végét a legünnepélyesebb komolysággal vártam be. Leggyorsabban tért magához a tanácsosné s mintha katedrálról beszélne, kijelentette hogy:

— Schiller nem pörtschachi furdóorvos, hanem a németek egyik legnagyobb költője.

— Ugy? — mondám a legnagyobb közönnyel. — Nálunk az ujbort hírvák a maguk legnagyobb költőjének.

A leányok, a kiknek különben jól állott a nevetés, mert gyönyörű fehér fogai voltak, majdnem megpukkadtak a kacagástól. Végre az egyik így szólt:

— Ön, ugy látzik, nem ismeri a német irodalmat.

— Nem én. Hát kegyed ismeri a magyart?

— Hát a magyaroknak van irodalmuk? — Ujjel Roppant sok magyar könyv van. Néhányat olvastam is.

Megint kacagás.

— És németül sohae olvasott?

— Soha.

A lányok kómikus kétségbeeséssel tekintettek rám.

jűk s nekem meg kellett ígérnem, hogy a legközelebbi télen elolvasom a Dalok könyvét. Szinte botrány volt, mennyire érdekelték irántam e hölgyek; egyik jobban kényeztetett, mint a másik; mondásaimat följegyezték aranysegélyű jegyzőkönyvecskéikbe, hihetőleg azért, hogy otthon annál könnyebben mulattathassák az oszonnalátogatókat az ő „magyarjuk“ barbárságaival. Hogy nekem hasonló célzatom volt velük s hogy egyszer ismeretségünket a Zombor és Videke világá tárom, arra távolról se gondoltak.

Egy alkalommal kérdeztem tőlük, nem szándékoznak-e valamikor Magyarországra utazni?

Ággódva néztek egymásra.

— Biztosak ott az utak? kérdezte aztán az, a melyikbe szerelmes voltam.

(Mindig abba voltam szerelmes, a melyik éppen beszélt.)

— Nem éppen biztosak, feleltem. De ha értesítenek, hogy mikor jönnek, a határig ötven huszárt küldök elejükből őrizetül.

— Hát önök ötven huszára van?

— Van száz is. De mindannyit egyszerre nem nélkülözhetem.

Ilyen beszélgetések között folyt le néhány nap. Életemnek igazán legvidámabb néhány napja.

művei népszerűsítésén fáradoz. A magyar szellem, a nemzeti génusz hódítását és diadalát jelenti és biztosítja majd, ha ez a páratlan kiadás szelvényében ez országban el fog terjedni. Mert csak úgy tökéletes a költő hivatása, ha művei megtalálják az utat a nép zöméhez. Mi ebben a vállalatban fogjuk keresni és látni Jókai Móó missziójának eredményét és hatását.

A nemzeti kiadás csak lényegtelen dolgokban fog különbözni a jubiláris diszkiadástól. Kiállítás, külső formája olyan lesz, hogy diszére válik minden könnyítárnak. A lényegtelen változtatások pedig éppen azért történtek, hogy ilyen módon az előfizetés módzatainak megkönnyítése lehetővé legyen. Erthető, hogy e vállalatnak ilyen formában való keresztülvitele újabb áldozatokba és újabb befektetésekbe került. Mert a míg a kiadók akik Jókai egy-egy művét megszerezték, a jubiláris nemzeti diszkiadás létrejötté érdekében — egyedül erre a kiadásra — tulajdonjogukról lemondtak, addig ez újabb vállalatnál, a mely már tisztán a nagyközönség igényének óhaját megfelelni, sok mindenféle jogosult érdek kielégítését kellett számba venni.

Nem kételkedhetünk abban, hogy a nagyközönség ezuttal, amikor egy igazán érdemes dolog pártolásáról van szó, méltányolni fogja a vállalat intézőinek buzgalmát és sietni fog egy olyan kincsnek a megszerzésével, a mellyel talán egy irodalom sem dicsekedhetik.

Az előfizetés módzatai annak meg vannak könnyítve, hogy a mű különösebb ajánlásra nem szorul. Nem tudjuk elképzelni egyetlen magyar család könyvtárát sem Jókai Mór műveinek nemzeti kiadása nélkül.

Különfélék.

— Rohonyi Gyula mandátuma. A hodsági képviselőválasztásnak sok méltó sajjal járt ügye véget ért. Rohonyi Gyulát, mivel a fatális 30 nap letelt a nélkül, hogy a fölhozott sérelmek petícióra vesettek volna, a képviselőház elnöke igazolt képviselőnek jelentette be. —

Végre aztán a szerep kezdett nehéz és terhes lenni. Már csak nagy művészettel tudtam következetes maradni. A vihar akkor tört ki, mikor egyszer a vizen voltunk. Szép holdvilág, este, csillagok szelid fényénél evestünk a nyájas tavon. Az egyik Gretchen és én evestünk, a másik Gretchen kormányozott, a többiek pedig — németül beszéltek. Mindannyian igen poétikus hangulatúak voltak s egy egész kreszomatitát idéztek régi és újabb írásokból. Némelyik citátum szörnyűl hamis s nekem (a ki éppen akkor nagyban foglalkoztam német költészettel) igazán nehezségre esett egyiket-másikat ki nem javítani. Mégis vigyáztam magamra, a meddig lehetett.

De mikor a lányok ábrándosan állapították a fölöttünk tündöklő csillagokra s az egyik azt mondta, hogy meanyire jó volna ott lakni (a mi elég naiv kívánság), a pápasemes professzor pedig Goethe meghamisításával ebbe az idézetbe fogott:

Die Sterne, die begehrt man nicht,
Sie hängen viel so hoch —

akkor méregbe jöttem s behúzára az evezőlapátokat, így kiáltottam a tanár felé:

— Hallja professor ur, én már egy óra óta hallgatom a maga helytelen idézeteit, de

A hodságiak részéről peticionálni akartak ugyan, még pedig abból az okból, hogy az egyik szervezeti lajstromból egy iv (mely esetleg az ellenzéki szavazatokat tartalmazta) hiányzott, de erről kiderült, hogy csak összevarrási hiba folytán maradt ki.

— Polgármesteri ebéd. Városunk polgármestere a Gromon idejére emlékeztető népszerűség útján halad előre. Diszbevéket rendez, — melyre a város összes befolyásos ténnyezőit meginvitálja. Emiatt volt az első diszbevéden jelenvoltagek, s most a második — f. hó 22-én tartott ebédéről kell megemlékeznünk, melyen nagyjából városi bizottsági tagok voltak jelen. A tosztok közül kiemeljük dr. Fraticsevits Ast Vincze ur talpraesett pohár-köszöntőjét, a ki a polgármester érdemeit méltatta s zajos éljenzésre nyújtott alkalmat. — Az ebéd d. u. 4 óráig eltartott s igen kedélyesen folyt le. Ott voltak Szemző Gyula, Kozma László, dr. Grüner Samu, Szakáll Adorján, dr. Alföldy Árpád, dr. Donoslovits Vilmos s még többen.

— A zombori izr. nőegylet f. hó 25-én vagyis ma d. u. 3 órákor tartja évi közgyűlést, mely tárgyai: elnöki jelentés, számvizsgáló bizottság jelentése s számvizsgálók válaszával. A nőegylet huszonharmadik évfolyamát fejezte be s vagyona mult év végén 7625 ft 85 kr. volt. Mult évben készpénzbeli segély 592 ft, terménybeli 21 ft, tűzifa segély 182 ft, szegény gyermekek felruházása 62 ft 28 kr. volt.

— A zombori első temelkezési egylet mai napon tartja közgyűlést a polgári Caszinó átengedett helyiségében. Az egyletnek 22589 ft 68 krnyi vagyona van.

— Zombori Kerékpár-Egyletlet van alakulóban, mely e hó 23-án esti 6 órákor a Vadászúrt szálló éttermében tartja első értekezletét.

— Gyászhr. Harlikovits Gyula palánkai szolgabíró f. hó 21-én életének 32. évében hosszas szenvedés után Palánkan elhunyt. Hült temető Zomborba hozták, hol e hó 24-én temették nagy részét mellett.

— Vujevits Zakár temetése f. hó 22-én d. u. 4 órákor nagy részvét mellett ment végbe. A koporsót díszes koszorúk fedték, melyek később egy külön kocsióra helyezve, nagyban emelték a temetés pompáját. A gyászszertartásnál ott láttuk a Vujevich-család összes tagjait, s a város intelligentiáját, az ügyvédi kar minden tagját. A család részéről a következő gyászjelentés bocsájtott ki: Alulírottak fájdalomtel szívvel jelentjük, hogy édes apánk, nagyapánk, illetve apósnk Vujevich Zakár, ügyvéd, nemes-militári földbirtokos, 1848—49-iki honvédfőhadnagy, Bács-Bodrogh vármegye virilis tagja folyó évi feb-

tovább már ki nem állom. Es az utolsó vers így hangzik:

Die Sterne, die begehrt man nicht,
Man freut sich ihrer Pracht.

A megdöbbenésnek és a rémületnek kiáltása hangzott ki a ladixból. Ha a sósnak süllyedni készült volna, akkor sem sikkolozhatott volna eszeveszettebben a hölgyek, miut egy goethei verssor restituicióján.

A lányok tájadalmasan és szemrehányólag néztek rám, a tanácsosné és a professzorné szeme tüzet hányt, a tanácsos pedig mérgeesen kiáltott rám:

— Hallja-e, Herr Magyar, ön minket, úgy látszik, lóvá tett! Ostobának adta ki magát és most kiált, hogy Goethét jobban citálja, mint a professzor, a ki Faust-ról irt egy 75 ives tanulmányt. Ez mégis szörnyűség!

— A professzor ur tanulmánya? — kérdém nevetve.

— Nem, hanem az ön merészsége!

— Csodálom, hogy önök azért haragusanak. Minálunk Magyarországon azt vennék rossz nevében, ha valaki műveltség tetteinek magát a kiderítne róla, hogy tudatlan fráter.

Ez a lecke hatott egy kicsit. De a tanácsosné mégis azt mondta szárazon:

— Hüvös kezd lenni az idő. Menjünk haza.

ruár hó 21-én reggeli fél 6 órákor, hosszas és kínos szenvedés után, élt 64-ik évben jobblétre szenderült. A drága halott hűlt teteme folyó évi február hó 22-én délután 4 órákor fogja a Szent Rókusához címzett sirkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmisé-áldozat a róm. kath. szentegyházban f. évi február hó 23-án délelőtt 9 órákor fog az Urnak bemutatni. Zombor, 1894. évi február hó 21-én. Áldás és béke lebegjen porai felett! Adrienne, Jenny, Alice, Aladár, Tibor, Evelin, Marika, Ida, Aliz, Mariska és Iván unokai. Koczár Zsigmond, nánási Oláh József, Császnny Valér, vej-i. Aranka, Ida, Ilona, Zoltán, Mariska és Lajos gyermekei.

— A zombori „Népkör” ma tartja elsőválasztó közgyűlést, melyen — mint halljuk — ismételve dr. Donoslovits Vilmos helyb. orvos fog megválasztani, ki remélhetőleg a választást el is fogadja.

— Hymen. Egy városunkban is nagy népszerűségnek örvendett most Szegeden állomásozó honvéd százados hymen-hírét közölte: Baráth Kálmán honvédszázados f. hó 20-án jegyet váltott Kégi Margit kisasszonnyal, Kégi István pestmegyei nagybirtokos leányával.

— Érdekes bűnügy. Szabadkán történt, a bot hazájában. De azért most az egyik nem botról lesz szó. A szt. Teréz templom díszítése közt szűkség volt egy szekrényre, a melyhez tervrajzok kellett. A pályadíjat Wesszeli asztalos nyerte meg tervrajzával, mint-hogy azouban pénze nem volt, Reiser Lajos dr. ügyvédet kérte föl, váliajlon helyette kezességet. Reiser ezt meg is tette, de Wesszeli megszóktotta a fölött elölleggel. Természetesen Mamusich apát-plébános perbe fogta a kezét. Reiser most már nem tudta mitévő legyen. Végre sok kapkodás után előállt egy másik asztalos, akinek birtokában volt egy ép olyan tervrajz, mint aminő az eredeti volt és amit hajlandó volt 10 forintért Reisernek átengedni. A fölmeréssel egy másik iparos bizatott meg, aki saját vesztére be is nyitott a tervrajzzal a plébánoshoz. A plébános ur ekkor kikapta us iparos kezéből a tervrajzot, kiutasította és a munkát megkezdését be is állította. Reiser tudomást szerzván a történetekről, elment a paphoz, hogy a történetek miatt felelősségre vonja. Mikor pedig az ügyvéd az asztalon levő tervet zsebre vágta s azt visszaadni vonakodott, a nagyságos plébános ur a „profész” szerepére vállalkozott s a távozni akaró ügyvédre rázárta az ajtót. Reiser délután 3 órátl majdnem este 7 óráig volt a pap szobafogságában aki még a szivarosát is megiltotta a foglyának. A szabadkai kir. törvényszék bünyenyítő osztálya elé jutott az ügy, amelynek bizonyára érdekes megoldása lesz.

Az egyik Margaréta és én szorgalmasan kezdünk dolgozni, de akárhogy siettünk, mindig akad valaki, a ki azt kommandírosta:

— Gyorsabban! Gyorsabban!

Mikor a partra értünk, a lányok bucsa fejében rózsás ujjainak hegyét nyújtották, a nagykoru hölgyek és urak pedig készorítás nélkül váltak el tőlem; csak annyit mondtak:

— Guten Abend!

Ebből is csak a második szót mondták hangosan.

Másnap már nem is fogadták a köszöntésemet.

A barbár magyar, az érdekes volt előttük, az európai magyar nem kellett nekik. Valószínűleg úgy okoskodtak, hogy ha művelt emberekkel akarnak érintkezni, akkor nem keresik exotikus népek fainak az ismerettségét. Csak a lányok tekintettek még néha rám loppal s a pillantásuk azt látszott mondani:

— Már mire való volt azt a verset igazítani!

A kik ebben a föltevésben arroganciat látnak, azoknak megjegyzem újból, hogy az esemény — a hetvenes években történt.

Milko Izidor.

Ügyvédi kamara. A szabadkai ügyvédi kamara választmányra dr. Somogyi Dezso ügyvédet Óbecse székhellyel és Koller Károly ügyvédet Tittel székhellyel az ügyvédekkel vezetett lajstromba folytatónak felvette. Továbbá, az ügyvédség gyakorlatától bizonylatlan időre felfüggesztett Milassin József Óbecse ügyvédet, a felfüggesztési ok megszüntetése alapján az ügyvédség gyakorlatába visszahelyezte.

Fegyelmi parasz a kir. Curia ellen. Annyi bizonyos, hogy a mi legfőbb ítélőszékünk a világ leglassabb bírósága, a mi elég siralmas a jogkeresi közönsége névére. De hogy fegyelmi parasz is felhessen ellene emelni, eddig nem hittük. Most arról értesülünk, hogy a br. Rudics József-féle több milliós hagyatéki ügyben hozott kuriai ítélet miatt, fegyelmi feljelentést tettek a kir. Curia egész első polgári tanácsa ellen! Az elhunyt bácskai nábob — mint tudva van — vagyonának jelentékeny részét közézelokra hagyta, így többek között budapesti Szechenyi-téri házat honvédségi alapítványra szánta. Ezenkívül még nagy összegeket hagyott törvényhatóságoknak és magánosoknak is. Rudics báró kétszer végrendelkezett. Első végrendeletében szabadkai ingatlanait a törvényes oldalakonoknak és a hagyatéki terhek kiegyenlítésére hagyományozta. A rokonok megtámadták a második végrendeletet, de az örökösökkel s ebben az ügyességben, mely 1889. április 2-án jött létre, a végrendeleti örökösök lemondtak a szabadkai ingatlanokról. Az egységben kikötötték többek közt azt is, hogy a budapesti házat és a szabadkai ingatlanokat mindezenre nyilvános árverésen adják el. A királyi tábla az egység alapján nem is adta át a szabadkai ingatlanokat a végrendeleti örökösöknek. A kuria azonban — a mint megirtuk — megváltoztatta ezt a határozatot és a szabadkai ingatlanokat is átadta a végrendeleti örökösöknek, noha ezek lemondtak azokról. Erre aztán három végrendeleti örökös hamarosan megterhelte ezeket az ingatlanokat egy millió háromszáz ezer forinttal.

A bácskai jegyzők. Dénique a bácskai jegyzőknek mindig kijut, természetesen nem nagy dícsőségére a Sándor Béla-regimennek. A polgári házasság fölötti nagy parlamenti vitában Hieronymi mondott a bácskai jegyzőkről elég súlyos ítéletet. Hieronymi ugyanis az anyakönyvezetésekről beszélt s Olay Lajos az alábbi keulet ősz. képviselője közbeszólt. Az érdekes incidens így folyt le: Hieronymi: (beszédét folytatva) Az állami közigazgatásnak utolsó fokon egész terhe, dacára annak, hogy ezt törvényeink világosan nem mondják ki, a jegyzőkre és körjegyzőkre nehezedik. — Olay Lajos: A bácskai jegyzők! (Derültség a szélsőoldalon). Zaj jobbfelől. Halljuk! Halljuk! — Hieronymi Károly belügyminiszter: Ha a bácskában nem volna olyan körjegyzős, a minőkrol a képviselő ur szól, akkor gr. Apponyi Albert képviselő urnak nem volna annyi baja az anyakönyvezetési kinevezési szervezet komplikációival, mert akkor én is egyszerűen azt mondtam volna, hogy a jegyzők bizandók meg ezekkel a jeendőekkel. De mivel bácskai körjegyzős is vannak, azért nem mondtam ki ily általánosságban a javaslatban. Különben a jegyzői kérdésre még visszatérek.

Az Óbecsei középiskola létesítése elől mint fővárosi lapok értesülnek — a vármegyei törvényhatóság göröditett eddig akadályokat. Most a régóta hazudó kérdést a megyei tanfelügyelőnek erélyes intézkedése végre megoldotta. A tanfelügyelő ugyanis ráparancsolott a képviselőtestületre, hogy vagy felső népiskolát, vagy polgári iskolát állítson. A képviselőtestület a polgári iskola mellett döntött s az iskolát ez év őszén már meg is nyitják. A közgyűlés még egy kisdévedő létesítését is elhatározta.

Szegedi minták. Baja város két tanfőria, Heller Richard polg. isk. igazgató és Boeczky Lajos képezdett tanár vasárnap Baja város megbízásából Szegeden jártak, hol az ottani iparos segédek rajztanfolyamát tanulmányozták. A kiküldötteket Szomolányi Nándor kalauzolta. Mintán a várost megérintették, behatároltan tanulmányozták a szegedi rajztanfolyamot. A tapasztalatokról jelentést fognak tenni a bajai tanhatóságuk.

Nevmagyarosítás. Goldstein Ábrahám újvidéki lakos Romaira magyarosította meg vezeték nevét.

Borkiállítás Baján. F. hó 19-én tartotta meg a bajai győmői-északi egyesület borkiállítását, mely helyi érdekű jellege dacára igen látogatott volt. A sikerült kiállításban összesen 58 kiállító vett részt 178 fele borral, s közülük heten kiállítottak és huszonhárom pedig kiállító elismerő okleveleket nyertek. — A kiállítást délután 5 órakor zárták be.

Meghívás a szegedi kereskedelmi és iparkamarának 1894. évi február 27-ikén kezdend. d. u. fél 5 órakor saját helyiségében tartandó ülésére. Targyszorok: I. A jegyzőkönnyű hitelesítésére ket tag kiküldése. II. Elnöki jelentések. III. Tükri jelentés az iróda tevékenységéről. IV. Interpellációk és indítványok. V. A kereskedelmiügyi miniszter ur 8561 számú leirata, melyvel véleményes jelentésre megküldi Szabadka sz. kir. város közsévtanárnj szabályzatát A kereskedelmi osztály javaslataival. VI. A kereskedelmiügyi miniszter ur 8679 számú leirata a szegedi ipari szakiskola ügyében. VII. A kereskedelmiügyi miniszter ur 536 számú leirata a esomagokban árut cizklok mennyiség-tartalmának megjelölése ügyében A kereskedelmi osztály javaslataival. VIII. A kereskedelmiügyi miniszter ur 5110 számú leirata a Bács-Bodrog megyei bevásárlótárgyati szabályrendelet jóváhagyásáról. IX. A kereskedelmiügyi miniszter ur 466 eld. számú leirata az udvari szállító czégek nyilvántartásáról. X. A kereskedelmiügyi miniszter ur leirata és a budapesti kamara átirata a kamarának az ezredéves kiállításban való részvétele ügyében. Bizottsági javaslattal. XI. A kereskedelmiügyi miniszter urnak, mint az ezredéves kiállítás elnökének 944 számú leirata a gabonaszemes araszarnokok kimutatása ügyében. A kereskedelmi osztály javaslataival. XII. Az ezredéves kiállítás elnökének 946. számú leirata nagyobbabásu rektarak kimutatásáért. Bizottsági javaslattal. XIII. Előterjesztés újabb ipari szövetezeket alakításáról. XIV. A marosvárhelyi kamara átirata a kereskedő tanoncziskolák új szervezete ügyében tett előterjesztés jóváhagyásáért. A kereskedelmi osztály javaslataival. XV. A III. orsz. ipartestületi gyűlés jegyzőkönyve. Az elnökök előterjesztésével. XVI. A zombori iparosok a t. eszarnokok, mint szövetezek átirata kölcsön folyamodásának parólo előterjesztéséért. XVII. Újvidék sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalának átirata az újvidéki ipartestület megalkotása ügyében.

A baja-bátfaszéki vasút közigazgatási bejárása márczius 13-án, 14-én és 15-én lesz. Mint bajai levelezőnk írja, a közigazgatási bejárás nagy ünnepséggel fog megtartani, mert a kereskedelmi miniszter is várják. A vasuti vonal nagy fontosságú Baja városára nézve és az egész vármegye gabonaforgalmát emelni fogja.

A hanyag tanítók ellen. Csáky Albin gr. vallás-és közoktatásügyi miniszternek tudomására jutott, hogy számos elemi-, felső-, nép- és polgári iskolában igen sokszor előfordul az az eset, hogy a tanítók s tanítónők minden alapos ok nélkül több órát, sőt napot elmulasztanak s elmaradásukról sem az igazgatót, sem az iskolásokat nem értesítik. Az oktatásügyre s az iskolai tevélemre egyaránt káros visszahatások megszüntetése végett a közoktatásügyi miniszter felhívta a közigazgatási bizottságokat, hogy ezután a fölött szigorúan örököljenek s minden visszahatásról az iskolások után hozzá jelentést tegyenek.

A szabadkai üzlethelyzettség. Dr. Vojnits István főispán kezdeményezése folytán, f. hó 26-án (hétfőn) egy küldöttség megy Budapestre Lukács Béla kereskedelmi miniszterhez és egy memorandumot fog neki átnyújtani, amelyben ki lesz tüntetve, hogy mily nagy mérvben emelkedett a vasuti forgalom a hogy mennyi aldozatot hozott már a város a vasut érdekében, és kéri meg, hogy az üzlethelyzettség szabadkára helyezessék. — A küldöttség tagjai lesznek dr. Vojnits István főispán vezetése mellett: dr. Antunovich József és Vernecs Béla országos képviselők, Mamuzsich Lázár polgármester, Vojnics Félix főjegyző, Szigethy József tanácsnok, továbbá

a városi bizottsági tagok: Kmetz Ignác nagy kereskedő, Manólovich György bankigazgató, Varga Károly ügyvéd és Vojnics Imre föld- birtokos s a mint haljók több bács megyei ország. képviselő is csatlakozik a küldöttséghez. Ez ügyben f. hó 25-én a „Pest városi”-bő címzett szálloda nagytérképében értekezlet is tartott.

Hogy pályázik némely emberek a másylágra, arról érdekes kis történetet tanuskodil, mely Topolyán történt. Vadászai Pál guzdaember a betérásáron komájával Kosovics István esztavéri sortés kereskedővel találkozik és a viszontlátás öröme betérte vele a nagykoresmába, Estig idegáltak, és akkor V. dászai vállalkozta, hogy a fociján hazaszállítja Kosovist Csapatvőre. Már öreg este volt, mikor Csapatvőre megérkeztek. Vadászai melótt hazatért, bement a faluügyi esárdába, hogy egy kicsit fölmelegedjék. Nagyon fázta ott, mert nagyon sokat ivott a pálinkából. Az országúton azonban valószínűleg a sok ital következtében elaludt a szekeren. A lovak ereztén, hogy gazdájuk nem kormányozza őket, megálltak az út közepén. Reggelig állottak ott, amikor a portyázó rendőrök behozták a közegbe a kocsiit és a rajta fekvő alótt Vadásziit. Nem tudták többé fölébresztetni, a ezerecsétlen meg volt fagyva.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító)

elymegyára Zúricbhen, a privátengredelők lakására közvetlenül szállit: fekete, fehér, és szines selyemszöveteket, meterenként 45 król 11 ft 65 krig póstabér és vámentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom, művészet.

„Adatok a zombori takarékpénztár 25 éves történetéhez” című aatt vaskos füzet jelent meg Zomborban Bittermann Nándor könyvnyomdájában, melyt a takarékpénztár megbízásából dr. Balogh Ernő útkari írt. A füzet a Takarékpénztár keletkezését ismerteti nagy bűgűséggel, de valójában minden tanulság nélküli munkát végezve. Mert hogy akadjon ember, a ki az összehordott száraz adatok fölvasásában élvezetet talál; a fölött jogunk van kételkedni. Semmi értelme se volt annak, hogy e munka megíródjék, mert egy üzleti vállalat, mely évről-évre nagyobb vagyonra tesz szert, lehet igen kedves a részvényesekre, de a nagyközönségre nézve egészen annyit, mint akarmely más üzlet. Azt pedig, hogy a zombori Takarékpénztár valami kulturális misszió is teljesített volna; még a dieshimussal teli tett füzet se állítja. Mi dr. Balogh Ernőből a „Bácska” szerkesztőjétől egészen más irányu irodalmi munkásságot várunk.

„Ifjusági Lapok” és „Leányvilág” egy új ifjusági hetilap idült meg Tattori Róbert szerkesztésében Budapestben (Népszínház-utca 24.). Főllötte örvendünk annak, hogy oly kezebből indult ki ifjusági hetilap, melyek első sorban hivattottak a szenge lányisziv első érzéseit ápolni s nemestenni. Tattori Róbert neve nem ismeretlen a gyermek-irodalom terén sem, ő a fiatalabb iról nemzedék legkitünőbb tagjai között foglal helyet: A vállalatnak szép jövőt jósolunk, mert meg vagyunk arról győződve, hogy az intelligens közönség méltányoln fogja a szerkesztő nemes törekvéseit; leányaink lelkiéletére nemesen hatni. A lapnak rendes írói: Hock János Szabóné Nógáll Janka, Makai Emil s Tattori Róbertné.

„Péncs és Föld” címmel Vettőri egy Budapestben megjelenő, Magyarország jölzölögés földirtokforgalmának érdekeit képviselő új szaklapot, melynek első mutaványszáma közzégyűlégek konstattál 65.000 példányban jeleni meg. A lap felelős szerkesztője dr. Bátfaszéki Lajos. A lap négy pályadíjat tűzött

ki, összesen 500 ezüst korona értékben, mely összegét a beküldendő pályaművek megőrzéséig, Steinbach István, budapesti kir. közgyőzőnél helyezett letétbe. Előfizetési díja a lapnak egy évre 3 ft, fél évre 2 ft. Megjelenik minden hétfő 1. 10. és 20. napján. A lap előfizetői Magyarország térképét, az egyes megyék termelési ágait hitelesen és remekül kitüntetve, hatlapján Magyarország ekkorú birtokait, díjmentesen kapják. Az előfizetési díj a kiadónálhoz czimzendő, vaszi-körül 29. sz. alá.

Vettük az előfizetési felhívást az „Ébredés” című híreskedelmi szakkieljárásra, mely 1894. év márczius hó 15-én fog megjelenni Kalivoda Ferenc szerkesztésében. Előfizetési ára egy évre 6 ft.

Vettük a felhívást előfizetésre. „Vasvármegye nemes családjai” című műre, mely egyszerűsége miatt tartalma is világot vet. A munka terjedelme nagy nyolczadrdoban meghaladja az 500 oldalt a folyó 1894. évi április végén jelenik meg. Ára 5 ft.

S z i n h á z .

Hétfő február hó 20-án berletstűnetben Szigligeti magyar operettje (?) „Nagyapó” került színpadra. A ház a berletstűneti előadások physiognomiáját mutatta; azaz üres volt. Az élvezetekről kifáradt a pihenni vágyó közönséget meg egy vendég fellepte sem volt képes felzavarni apathiájából. Pedig sajnálhatják mindazok, akik a szegedi színház operette bouffoját Polgár Sándort a mai szerepében nem látták. A vendég a mai szerepében egy taprasott, alakjában, modorában s mimikájában egyaránt sikerült alakot teremtett. Polgár ur eleven, mozgékony s a helyzeteknek minden irányban tökéletesen megfelelő játékaival s erőteljes kellemes hangjával, a csekély számu, de válogatott s hálás publikumot nem egyszerűen élénk tapsra ragadta s egy számat a Ralacéval a mi kedves Primadonnákkal (K. Iványi Mariskával való csók duettet meg is ismételtette. Utóbbi correat játékaival s énekével határozottan támogatta a vendéget a siker elérésében. Ugyanez áll a többi közreműködőkről is, kik összehangzatos játékukkal élvezetessé tették az estét.

Kedd február 21-én „Czigánybáró” operette 3 felvonásban Straussól. A mai előadás olyan volt, hogy Straus ritkaség dallamos operettjére rá nem tudunk ismerni. Hol maradt a szép és mesterségesen hangszerelt nyitány, hol a sok szép magán- és karének? A mai előadás oly benyomást gyakorolt reánk, mintha az operettnek első vagy pedig legalább kezdetleges próbáját tartotta volna, melynek eredménye azonban nyilvános előadást még nem enged. Magánénekesek, szereplők karok feltűnő bizonytalanságot tanúsítottak és csak nagy fáradsággal sikerült a karmesternek a nagy fiasco kiküldése. Az est vendége, Polgár Sándor, az egész előadás alatt nagy indispositióval küzdött és ezt legyőzni az előadás végeig neki sem sikerült, játéka kényeszerűlt, hangja rideg volt. Az első fellépésének sikere után többet vártunk és pedig jogosan, mert Zsupán szerepét a leghirvesebb bouffo énekesek repertoírunk legkedvelteiből számanak tartják. Nem is oly könnyű a szerep amint talán sokan nem látszik. Iványi Mariska cigánynyót pompásan játszotta és alkalmunk volt ma is e jeles művésznő sokoldalúságát élvezni. Jeles mint paraszt menyecske, jeles mint egy operettnek hercegnője és végre sikerült mint vén cigány bozorkány — Az egész előadásnak egy sikerű száma volt, t. i. a második felvonás betét száma. A Rákóczy induló, melyben Turner Ilka ragyogtatta művészetét, amennyiben magas octávájával ugy az ének, mint a zenekart felülmutta. Az operette ezen száma gondos és szorgalmas tanulást bizonyított. Turner Ilka Safty dalát is csinosan énekelte, sok helyen hiányzott azonban a hang, annál szebb volt az ez alkalommal hangoztatott felsetje. Jó iskolára és hangtechnika vall. — Polgár Karoly szép dík

volt. Sárközynek hangjára e szerep éppen nem volt írva, az intonálás a harmonium használatára daczára, sokszor egész hang különbséget hallatott. Hangja keretén belül irt szerepeit szépen énekelte, tanácsosnak mutatkozott tehát a transponálás. Ne akarjunk egy nagyon kis fáradságot kerülni. Timár ur ne képezze magát mindig egy nagy lányka szerepében. Bajusza már elég nagy — legdább a színpadon, — mert, hogy tudja testi mozdulatait és arckifejezését dirigálni, azt már bizonyította, azon legyen tehát, hogy sokféle szerepeit ne sablonos-rúleg játssza, hanem a közönséghez képest és amint ez a szerep természetében fekszik, ehhez alkalmazkodjék. Lányi Szidinek pedig azt az őszinte tanácsot adjuk, hogy csak egy énekeljen, amint tud, és ne keresse a művészi statokat, annál kevésbé, ha azt kikerülheti és a torok valamint a hangtechnikájától nem kell többet követelni, mint ez adhat. Szép Arzéná volt, ugy szintén megirigylettük a gazdag Zupán pópát. Marbella és Carnero — Benkó Jolán és Hegedűs — ügyesen játszottak, de ezeknek a természetesen játék vértükben fekszik és ha akarnának se tudnának rosszul játszani. A huszár toborzás jelenetétől többet vártunk, a cigány kovácsok pedig, ha már nem tudnak, ugy legdább ne rontsanak, mert egy pár rossz kalapácsütés már többet is rontott, mint egy gyöngykaréneket.

Szerdán február hó 21-én „Üdvöske” operette 3 felvonásban. Duru és Chivot-tól. Fordította Evva Lajos. Zolányi szerző. Andrán Ede, — került színpadra Polgár Sándor vendég-szereplésével zsufolt ház előtt. Pessgő kedv a színpadon, rózsás hangulat a nézőtérben, jellemezte a mai sikerült előadást. A mai előadás bizonyította legjobban, hogy a színpadhoz darabok választásánál a körülményekkel számolni kell. A mai operette egyik a legkedvesebb terméke a francia operetti zeneirodalomnak. Zeneje csinos-könnyű fülbeniszó, sok igényt a szereplőktől nem követel. Egy kis hang, hallás, színpadi gyakoroltság, és az előadásnak sikerülnie kell. Inkább végig nézünk egy kisszabásu operettet jól, mint egy maga-

sabb niveauon állót rosszul játszva. Maradjunk tehát az előbbinél. A mai nagy siker elérésénél oroslány része mindenekelőt a vendég és a mi kedves primadonnánk, ki mindinkább jobban beleénekelte magát a közönség kegyébe. A duettek a játék összehangzottságára s az énekek helyes felfogására által oly élvezetessé tették, hogy a közönség élénk tapsal kérte azok megújraát. Ifj. Polgár Karoly ur alakításával józón megnevetette a közönséget. Sárközy és Lányi Szidi, a vendég és Iványi sikere által elragadtatva, igyekeztek a játék keretét tökéletesen kitölteni és jobb énekléssel és játékkal örvendeztettek meg bennünket, mint eddig. A többi közreműködők a helyzet magaslátán álltak és nem rontottak. A karok igyekeztek jóvá tenni a „Czigánybáróban” rajtuk elkövetett kegyetlenségeket. Az igyekezetet siker koronázta. A karmester fáradságának gyümölcsét a sikerült előadásban találta.

Csütörtökön február hó 22-én Belot, A 47-ik czik” című színművét adták jelentékeny hatással, a miben, örömmel constatáljuk, nem csekély része volt az egyöntetű szép előadásnak, mely a társulat érdemeit egy újabb gyarapította. Medgyaszai „Córa”ja minden tekintetben perfect alakítás volt, mely művészi erőről és értelemről tett tanúságot. Hatását legjobban a sűrű taps bizonyítja, melyben Medgyaszay a közönség részéről részesült. György szerepe Morvayban talált méltó ábrázolójára. Polgár (Mazitör Victor) diszkrétbül játszott, mint máskor, s ügyes játéka nyílt színen tapost aratótt. Timár (Potain) is szoktnál jobban alakított, a mi azonban korántsem jogosíthatta fel arra, hogy önkényileg bánjon el a francia szavak kiejtésével. —

H i r d e t é s e k .

Az idő pénz!

MINDEN

Az idő pénz!

jó háziasszony pénzt és időt takarít meg, ha a valódi

Dr. Linck-féle zsirlugliszttel

mosat. — E czikk nem tartalmaz semminemő ártalmas anyagot és ennek daczára gyönyörű szép, tiszta fehér mosást idéz elő, anélkül, hogy a ruha színe vagy szövése a legkisebb kárt is szenvedne és karpótol szappant, szódát hamuszirt vagy bármely más gyártmányt.

A mosás a lehető legegyszerűbb 2 kg. dr. Linck-féle zsirlugliszttel 50—60 liter forró vízben felolvasztunk és a ruhát 2—12 óran át — legvélszerűbb éjen át — benn áztatjuk és kezzel vagy géppel való rövid mosás után (igen szennyes helyeket e zsirlugliszttel külön bedörzsöljük) a képzelhető legszebb eredményt értük el.

Szamos elismerő irat dicséri a valódi dr. Linck-féle zsirlugliszt kiváló előnyeit.

Szasszor kifizeti magát az egyszerű használat.

RAKTAR: Zomborban Weidinger A. és S. Gromilovits Janos és Cergurov Szredoje uraknál.

Főraktár Magyarország és mel-
lektartományok és Bakau-
Alamok részére:

Az idő pénz

Landauer Ignác és fiaitál Bpest.

Az idő pénz!

Téli cura

WILHELM-

Tavaszi-cura

FÉLE

antriarthritikai és antirheumaticai

vértisztító thea

kitüntetve világiaklilitásokon

az I-és rendű arany érmekkel.

Az emberi szervezet legfontosabb része a vér, és miután általánosan elfogadott elv, hogy egységes lélek csak egészséges testben lakhatik, főttörékvésünk oda irányuljon, hogy az emberben egységes vért alkossunk.

Ki oly szerencsés helyzetben él, hogy teljes egészségnek örvend, annak természetesen nincs szüksége semminemű gyógyszerre, de az ilyen természetű megáldott egyéneknek is a legmelegebben ajánlható, hogy különös gondot fordítsanak a az élet eme legfontosabb elemére, a vérrre.

A vér folyadék, mely zárt edény rendszerben kering a testben, miközben az egyes testrészekhez a szükséges tápanyagot elszállítja, valamint az anyagcsere következtében hasznavehatatlanná váló anyagrészeket, kiválasztás céljából, rendelkezési helyükre juttatja. A vér így az egész táplálkozás központját képezi.

A természet követelte táplálkozás mindenestre ajánlható. De sok embernél az sem elég, ha mindig a szigorú higieni törvények szerint élnek anélkül, hogy az évében vagy ivásban rendtelenséget kövessenek el. A legnagyobb rend mellett is gyakran megtörténik, hogy a jólét megzavarattik, minek természetesen a vérkeringésre is megvan a hatása. A legtöbb embernek sejtelve sincs baja okáról, és az orvos sem találja el mindig a helyes diagnózist. A beteg ember természetesen csak azt kívánja, hogy felgyógyuljon, de hogy az egészséges ember egészségben maradjon, erre kevesen gondolnak.

Miután pedig az előadottak szerint a vér a táplálkozás központja, nemcsak a beteg, hanem az egészséges ember is igyekezzék, hogy vére tiszta maradjon. Ehhez mindenestre a főkéllék az egészséges és jó táplálék, de ez magában még sem elég, még az egészséges ember sem nélkülözheti a palliatív szereket, hogy azáltal megakadályozza, miszerint az ártalmas anyagok a vérbe ne jussanak, vagy azok onnan kiválasztassanak. Ilyen anyag pedig létezik is és 50 év óta célszerűnek és kitűnőnek bizonyult a használatban. Ez a Wilhelm féle antiarthritikai és antirheumaticai vértisztító thea, melyet kizárólag Wilhelm Ferenc gyógyszerész Neunkirchenben, Alsó-Ausztriában készít.

Kik vértüket rendszeres normalis állapotban akarják fenntartani, nevezetesen pedig, kik közvényre vagy rheumai bajokra éreznek magukban fogékonyságot, azoknak időről-időre ezen jónak bizonyult anyagot kellene használniok. A ténylegesen szenvedőkre nézve pedig nélkülözhetlen kéllék ezen vértisztító thea, mely a legnemesebb balzsamos és aromatikus füvekből van készítve. A jelenkor leghírnévesebb orvosainak és orvosai, Oppolzer, Fenzl, Müller, János, a berlini vegyészeti laboratorium igazgatója, Dr. Werner Tivadar, Dr. Jannel Gyula, Grover A., Hess és még többen, ezen theát minden vérbetegségnek, tehát közvénynek, rheumánál emésztési zavaroknál, vértóduánál, májbajnál, gürvélynél, fehérfolyásnál vagy aranyérynél feltűnő csodálatos hatásának ismeriék el. Sőt még kitééseknél, melyek szintén a vér romlása következtében keletkeznek, ugyszinté chronikai daganatoknál is már számtalan esetben feltűnőhatatlannak bizonyult a thea használata. Minthogy az idegröndszor is függ a vértől, ezen univerzális gyógyszer hysterikus betegségeknek, heves ideg- és kedély-rázkódásoknál is kitűnően hatott. Sőt mondhatni, hogy alig van emberi baj, melynél ezen thea megbízható gyógyító szerül ne volna alkalmazható.

4285

Ára egy esomagnak 1 frt.

Kapható a készítőnél, Wilhelm Ferenc gyógyszerésznél, Neunkirchenben, Alsó Ausztriában, vagy az osztr.-magy. monarchia összes gyógyszerertáiraiban, és főraktárban. Bpsten Török József gyógyszerésznél, király-utca, Thalmayer és Seitz, Kochmeister Frigyes utódaí és Neruda Nándornál, de szükséges, hogy a t. közönség mindig határozottan Wilhelm-féle vértisztító theát kérjen.

Osztr.-kura

Nyári-cura

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cognacgyár

HERNOULTOR.

Vértisztító

Nuda és Blochmann Budapest.

KLYTHIA
A BŐR
ÁPOLÁSÁRA

Az arczör széptése és
FINOMÍTÁSA **ZSIRPÖFFER**

Legelőgusabb toltette bál és salompuder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl és k. tanár által Bécsben.

Elsimerő levelek e legjobb körökben minden dobozhoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

főraktár: BECS I. Wollzeile Nro. 3.
Kapható: a legfőbb illatszertőrtőria és gyógyszerertáiraiban.

Egy doboz ára 1. 20
elküldés utánvét vagy
az összeg előlétes be-
küldése után.

A legjobb hírnevű francia jelzék

COGNAC MATIGNON

(ALEXANDER MATIGNON & Co., COGNAC)

Vezérképviselők: **PFAU és TARSA,****F I U M E.**

Kapható minden fűszer-, csemege- és gyógyanyag-kereskedésben, gyógyszerár-, cukrászda- és kávéházban.

COGNAC-IPAR
Részvénytársaság
BUDAPESTI CÉG

gyárára és gyártmányaira vonatkozólag a következő igazolványt adta ki az

Országos kir. közp. vegyikísérleti
kémiai és állomás
FÖLDMIVELÉSIM. KIR. MINISZTERIUM.)
Sz. 1487./1892. Az orsz. m. kir. chemiai
intézet és központi vegyikísérleti állomás
részéről hivatalosan igazoltatik, hogy a
COGNAC-IPAR részvénytársaság cognacgyá-
ra moderu technikai és az egészségügyi
követelményeknek megfelelőleg van beren-
dezve s az ott gyártott készletből f. hó 21.
napján hivatalosan vett (ötféle) cognac-mi-
ták mindegyike kifogastalan jó minőségű-
nek találtatott. 1163/A.

Budapest, 1892. október hó 28-án.
Az igazgató helyett:
TÓTH s. k.

Kapható Zomborban: Weidinger A és S. és Gergurov Szer-né.

HIRDETÉSEK.

Nem a kovácsnál kell szemet vásárolni! ezt mondja a régi példaszó.

Ezt joggal mondhatom telepítvényemre, mert csakis egy ily nagy üzlet mint az ényém mely óriási árúkészleteket készpénzen vásárol kevés költség mellett, ami csakis a vevőnek van hasznára.

Elragadó szép szövetminták magán vásárlóknak, ingyen és bérmentve. Dus tartalmú mintakönyv amilyen még nem létezik szabóknak bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék

Peruvien és Dosking a magas Clerus számára, előírás szerinti szövetek a cs. és kir. tisztviselői egyenruhákra, továbbá a rokkantak tűzoltók, egyenruhákra, kocsiáthuzat, Loden-szövet, vízmentes vadászöltönyökre, mosószövetű utazó plédok 4-14 frtig atb.

Dicséretes, becsületes tartos tiszta gyapot szöveteket, melyek alig ütik meg a szabónak fizetett árat, ajánl.

Stikaroísky János,

BRÜNNEN.

(das Manchester Österreichs.)

A legnagyobb posztó-raktár fél millió értékben. Szétküldés utánvét mellett.

Levelezés: Német, magyar, cseh, olasz, francia, lengyel és angol nyelven.

Valódi Hauswaldt-féle kávé.

A legjobb pótkávé, fölülmulhatlan ugy színre, valamint zamatos ízére.

Raktáron valamennyi fűszerkereskedésben.

Birtokvétel.

Készpénzfizetés mellett kerestetik azonnali megvételre.

E y nemesi birtok

az ár mehet 150.000 frtig

és egy uradalom

500.000 frtos árban

csinos kastély

jó gazdasági épületek, termékeny szántóföld, értékes erdő kivántatik.

Ajánlatok csakis birtokosoktól.

2 - 4

PATZ RICHARD,
Bécs, Margaretenstrasse 12.

M e h é z k ö r
menő elismerő és köszönetlevél.

Biztos eredmény! A lapos gyógyítás a legújabb és legnehezebb esetekben az én
hírnévem "Epileptikumum" által.

Székkülönség utánvétel, vagy 20 márkának előleges beküldése mellett történik.

J. Eiger, specialista
BERLIN, DANZIGERSTRASSE 19.

Ezen labdacskok minden tekintetben hasonló praeparatumok
elő helyezendők, mert mindennemű káros alkatrészekről mentek, a leg-
nagyobb eredménnyel használják hasbetegségekben, mert vertiszító ha-
tású és nincs gyógyszer, mely könnyebben s a mellett teljesen ártal-
matlanul

hasrekedést

a legfőbb betegség ezen bizonyos forrását eltávolítja Czukorzottságuk
miatt még kis gyermekek is szívesen veszik be. E labdacskoknak Pitha
tanár, udvari tanácsos igen bizelgő bizonyítványt állított ki.

Egy doboz ára 15 labdacscsal, 15 kr. egy tekerés
ára 8 doboznak, 120 labdacscsal, 1 frt.

Figyelmeztetés

Utánzatokról óvakodjanak kérjenek kizárólag Neusten-féle Er-
zsébet labdacscsal, csak akkor valdji ha minden dobozon föl-
vényesen bejegyelt védjegyünk piros nyomással "SZENT
LEOPOLD" Bécs a Planka és Spiegelgasse sarkán van
ellátva.

Főraktár: Bécs NEUSTEIN FR. gyógyszeriára "a szl.
Lipóthoz" a Planken és Spiegelgasse sarkán.